

26.6.2019

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@mmm.fi

Lausuntopyyntö 28.5.2018 (Dnro 865/01.03/2019)

**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUS POIKKEUSLUVAN TAI ALUEELLI-
SEN KIINTIÖN NOJALLA SALLITTAVASTA KARHUN METSÄSTYKSESTÄ METSÄS-
TYSVUONNA 2019–2020**

Suomen Metsästäjäliitto lausuu esityksen kohteena olevasta asetusalunok-
sesta seuraavaa:

Maa- ja metsätalousministeriön asetusalunoksessa suurimmaksi sallituksi
saalismääräksi on esitetty 313 karhua, joista poronhoitoalueella voitaisiin kaa-
taa 85 ja muualla Suomessa 260. Kiintiössä olisi siten kokonaisuudessaan 42
poikkeuslupaa vähemmän kuin edellisvuonna.

Suomen karhukannan yhtäjaksoinen, vuodesta 2012 jatkunut kasvu on Luon-
nonvarakeskuksen arvion mukaan saatu nyt taittumaan tavoitteen mukaisesti
valtakunnallisesti. Kanta-arvion laadinnan keskeisenä perustana olevia karhu-
pentueita arvioitiin olevan noin 4 % edellistä arviota vähemmän.

Luonnonvarakeskus on todennut, että tutkimusten perusteella karhukanta kes-
tää 14 % tunnetun kuolleisuuden ilman kannan pienenemistä. Asetusalunok-
sesta esitetty poikkeuslupien kokonaismäärä poronhoitoalueen ulkopuolella
prosenttiosuutena (13%) toteutuessaan jää kyseisen rajan alapuolelle. Poron-
hoitoalueen verotusprosentiksi esitetään 25 %, mikä on Metsästäjäliiton mie-
lestä kohtuullisen hyvin linjassa euromääräisesti mitattuna merkittävien poro-
vahinkojen kanssa, vaikka vahingot nyt laskivatkin edellisvuodesta.

Suomen karhukanta on suotuisan suojelun tasolla. Metsästäjäliiton mielestä
esityksen mukainen karhun kannanhoidollisen metsästyksen jatkaminen on
välttämätöntä. Se on liiton mielestä paras tapa hoitaa karhukantaa ja pitää se
ihmisarkana. Karhunmetsästyksen luo hyvinvointia riistatalouteen sekä vaalii ar-
vokasta kulttuuriperintöämme. Kannanhoidollinen karhunmetsästyksen Suomessa
sopii hyvin esimerkiksi muille maille. Kuten asetusesityksen taustamuistiossa
todetaan, on hyvin todennäköistä että karhukannan hoito metsästyksellisin

26.6.2019

keinoin on lisännyt lajin geneettistä monimuotoisuutta maassamme. Metsästyksen sallimisella uusilla tihentymäalueilla, joissa karhunmetsästyks ei ole aiemmin ollut mahdollista, on myös liiton kokemusten perusteella positiivinen vaikutus sekä petoyhdyshenkilöverkoston toimivuuteen, että paikallisten ihmisten suhtautumiseen karhuun.

Metsästäjäliiton mielestä on tärkeää pitää huolta riittävien pyyntilupamäärien saatavuudesta, sillä petovahingot aiheuttavat helposti suurpetovastaista mielialaa. Myös vahinkojen ennaltaehkäisy suojausmenetelmiä kehittämällä on olennaista. Viime vuonna karhujen kotieläimille, viljelyksille ja mehiläistaloudelle aiheuttamat vahingot olivat noin 289 000 euroa, mikä on 77 000 euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Tähän on liiton näkemyksen mukaan päästy kannanhoidollisen metsästyksen järkevällä kohdentamisella ja suojauskeinoja parantamalla. Edellisvuoteen nousseet mehiläisvahingot vaativat kuitenkin jatkossa enemmän panostusta suojausmenetelmiin ja poikkeuslupien kohdentamiseen.

Vahinkoperusteisten pyyntilupien osalta Metsästäjäliitto pitää hyvänä jo vakiintunutta menettelyä, jonka mukaan lupia tulee myöntää aina, mikäli kriteerit täyttyvät, eivätkä myönnetty vahinkoperusteiset luvat myöskään vähennä kannanhoidollisten lupien määrää.

Metsästäjäliiton mielestä lausunnon kohteena olevassa ministeriön esityksessä on riittävän monipuolisesti ja todennettuun näyttöön perustuen hahmoteltu kestävään käyttöön perustuvaa suunnitelmallista karhukannan hoitoa, minkä perusteella suurimmat saalismäärät on määritelty.

Myönnettävän poikkeuslupamäärän tulee Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan olla nyt tasolla, jossa karhukanta ei tihentymäalueilla kasva ja petojen aiheuttamat vahingot voidaan pitää kurissa.

Metsästäjäliitto tukee ministeriön esitystä, jossa poikkeusluvalla metsästettävien karhujen enimmäismääräksi Suomessa on määritelty 313 yksilöä.

Asetusluonnos jättää poikkeuslupien tarkemman kohdentamisen Suomen riistakeskuksen harkintaan, mikä antaa mahdollisuuden joustavampaan, aitoon tarpeeseen paremmin vastaavaan lupamenettelyyn.

Metsästäjäliiton mielestä erityisesti metsäpeurakannan turvaaminen Suomen- selällä, Kainuussa sekä Metsäpeura -Life -hankkeen alueilla tulee olla poikkeuslupien kohdentamisessa keskeisessä osassa. Myös alueen muiden hirvieläinkantojen tila suhteessa karhukantaan tulee liiton näkemyksen mukaan ottaa huomioon asetuseronnoksen taustamuistiossa mainitulla tavalla. Tähän liittyen erityisesti Suomen karhukannan tiheimmälle alueelle Pohjois-Karjalaan suunnattavien lupien harkinnassa tulee liiton mielestä huomioida paikoin varsin alhaiset hirvieläinkannat.

26.6.2019

Metsästäjäliitto esittää Pohjois-Karjalan piiriään kuultuaan, että Pohjois-Karjalan alueelle ohjattaisiin yhtä monta poikkeuslupaa kuin viime vuonna.

Liitto haluaa nostaa Pohjois-Karjalan osalta myös esille, että vuoden 2018 karhunkaadoista merkittävä osa tapahtui siellä asumattomilla erämaa-alueilla, joilta tulee vain vähän havaintoja Tassu-järjestelmään. Harvaan asutuilta alueilta ei saada havaintoja, koska siellä ei asu eikä liiku petoyhdyshenkilöitä tai ylipäänsä ihmisiä, joilta karhuhavaintoja olisi mahdollista saada. Asia tulisikin huomioida kanta-arviomenetelmiä kehitettäessä ja poikkeuslupia kohdennettaessa. Karhunmetsästys edelliskaudella myös loppui Pohjois-Karjalan alueella käytännössä yhden viikon aikana, vaikka kaatolupien määrä oli selkeästi aiempaa suurempi. Tämä kertoo osaltaan viestiä alueen merkittävän vahvasta karhukannasta. Ylipäänsä Itä-Suomen karhukanta ja sen vuotuinen pentutuotto on korkealla tasolla. Tätä tukee myös metsästäjien havainnot esimerkiksi Suur-Savon alueelta, jossa verrattuna aiempaan tilanteeseen nähdään tarpeelliseksi lupien lisäkohdentaminen alueelle.

Liiton näkemyksen mukaan lupien kohdentamisessa tulee noudattaa monilajisen kannanhoidon periaatteita ja huomioida kaikkien suurpetojen vaikutus alueella. Esimerkiksi Pohjois-Karjalassa havaittu hirvikannan vinoutunut urosvoittoinen rakenne viittaa voimakkaaseen suurpetojen yhteisvaikutukseen, sillä sekä susi että karhu saalistavat ensisijaisesti vassoja ja aikuisia naaraita.

Riihimäellä 26.6.2019

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Heli Siitari
Toiminnanjohtaja

Ere Grenfors
Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö